

[Strona Główna](#) > ... > [Twoje Prawa](#) > [Ofiary Przepęstw](#) > [Kompensata](#) > [Dochodzenie Odszkodowania Od Sprawcy Czynu](#) > Estonia

Dochodzenie odszkodowania od sprawcy czynu

Autor treści:

Estonia

Estonia

W jaki sposób mogę dochodzić odszkodowania lub naprawienia szkody w inny sposób od sprawcy czynu i do kogo należy skierować pozew?

Ofiara ma prawo wytoczyć powództwo adhezyjne przeciwko oskarżonemu w celu dochodzenia odszkodowania/zadośćuczynienia w toku postępowania karnego. Organ śledczy lub prokuratura muszą wyjaśnić ofierze procedurę wnoszenia pozwu adhezyjnego, najważniejsze wymogi takiego pozwu, termin jego wniesienia oraz skutki uchybienia temu terminowi.

Na jakim etapie postępowania karnego powinienem wnieść pozew?

Ofiara może wytoczyć powództwo adhezyjne nie później niż 10 dni od dnia zapoznania się z aktami sprawy karnej. Termin ten można przedłużyć, składając stosowny wniosek do prokuratury.

W przypadku uchybienia temu terminowi sąd odmówi przyjęcia powództwa adhezyjnego do rozpoznania – wówczas można jednak wytoczyć powództwo odszkodowawcze przed sąd orzekający w sprawach cywilnych.

O co mogę wnosić w pozwie i w jaki sposób mam przedstawić swoje roszczenie (wskazać łączną kwotę lub określić poszczególne szkody, utracone zyski i korzyści)?

W pozwie adhezyjnym ofiara może zgłosić roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego lub naprawienie szkody wyrządzonej czynem będącym przedmiotem postępowania karnego. Okoliczności faktyczne, na których opiera się roszczenie, muszą być zasadniczo zbieżne z okolicznościami faktycznymi popełnienia przedmiotowego przestępstwa; ponadto roszczenie musi spełniać przesłanki jego dochodzenia w postępowaniu cywilnym.

Pozew adhezyjny należy złożyć na piśmie, przy czym powinien on zawierać oznaczenie powoda i pozwanego oraz wyraźne wskazanie roszczenia ofiary i okoliczności faktycznych, na których się ono opiera, a także dowodów na potwierdzenie roszczenia. Opis roszczenia musi być kompletny (tj. należy wskazać wartość wszystkich rodzajów szkód, z tytułu których ofiara żąda odszkodowania). W pozwie o zadośćuczynienie za krzywdę nie trzeba określać żądanej kwoty; można wnieść do sądu o określenie sprawiedliwej kwoty zadośćuczynienia.

Organ prowadzący postępowanie może wyznaczyć termin, w którym należy uzupełnić braki formalne pozwu adhezyjnego.

Czy istnieje specjalny formularz pozwu dla takich roszczeń?

Nie opracowano specjalnego formularza pozwu adhezyjnego.

Jakie dowody należy przedstawić na potwierdzenie roszczenia?

Do pozwu adhezyjnego należy załączyć dowody potwierdzające okoliczności faktyczne, które stanowią podstawę roszczenia ofiary i na których ofiara zamierza opierać swoje roszczenie – niezależnie od materiału dowodowego przedstawionego przez prokuraturę.

Czy muszę uiścić opłaty sądowe lub inne należności z tytułu wniesienia pozwu?

Wniesienie pozwu adhezyjnego w postępowaniu karnym nie podlega opłacie skarbowej, z wyjątkiem pozwu adhezyjnego o zadośćuczynienie za krzywdę, jeżeli roszczenie o wypłatę takiego zadośćuczynienia opiera się na przesłankach innych niż spowodowanie uszczerbku na zdrowiu fizycznym, innego rodzaju rozstroju zdrowia lub śmierci żywiciela rodziny.

Jeżeli powództwo adhezyjne zostanie oddalone, koszty związane z postępowaniem adhezyjnym lub ze skargą publiczną (*avalik-õigusliku nõudeavaldus*) pokrywa ofiara. Jeżeli powództwo adhezyjne zostanie częściowo uwzględnione, sąd dzieli koszty postępowania adhezyjnego między ofiarę, oskarżonego i pozwanego, uwzględniając wszystkie okoliczności. Jeżeli zasądzenie kosztów od strony przeciwnej byłoby skrajnie niesprawiedliwe lub bezzasadne względem tej strony, sąd może postanowić, że poniesione przez ofiarę koszty postępowania adhezyjnego muszą zostać pokryte częściowo lub w pełni przez ofiarę.

Jeżeli sąd odmówi przyjęcia powództwa adhezyjnego do rozpoznania z uwagi na wydanie wyroku uniewinniającego lub zakończenie postępowania karnego, koszty postępowania adhezyjnego ponosi Skarb Państwa. Jeżeli sąd odmówi przyjęcia powództwa adhezyjnego z innych przyczyn, dzieli koszty postępowania adhezyjnego między ofiarę a Skarb Państwa, uwzględniając wszystkie okoliczności.

Czy mogę uzyskać pomoc prawną przed postępowaniem lub w jego toku? Czy mogę ją otrzymać, jeżeli nie mieszkam w państwie, w którym prowadzone jest postępowanie?

Ofiara uzyska państwową pomoc prawną, jeżeli spełnia przesłanki określone w ustawie o państwowej pomocy prawnej. Jeżeli sąd uzna, że bez pomocy adwokata (*advokaat*) podstawowe interesy ofiary mogą nie być chronione w sposób wystarczający, może przyznać ofierze państwową pomoc prawną z urzędu, na podstawie ustawy o państwowej pomocy prawnej i zgodnie z procedurą opisaną w tej ustawie.

Osoba może otrzymać państwową pomoc prawną, jeżeli z uwagi na swoją sytuację finansową w momencie, w którym wymaga pomocy prawnej, nie jest w stanie pokryć kosztów usług prawnych świadczonych przez wykwalifikowanych adwokatów lub jeżeli jest w stanie pokryć koszty usług prawnych wyłącznie częściowo lub w ratach lub jeżeli sytuacja finansowa tej osoby uniemożliwia jej pokrycie podstawowych kosztów utrzymania po uiszczeniu opłat za usługi prawne.

Państwowa pomoc prawna przysługuje osobom, które w momencie składania wniosku o udzielenie państwowej pomocy prawnej mają swoje miejsce zamieszkania w Republice Estońskiej lub w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub które są obywatelami Republiki Estońskiej lub innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Innym osobom udziela się pomocy prawnej wyłącznie wówczas, gdy taka możliwość wynika z zobowiązania międzynarodowego zaciągniętego przez Estonię.

W ustawie określono przesłanki odmowy przyznania państwowej pomocy prawnej. Przykładowo państwowa pomoc prawna nie przysługuje, jeżeli wnioskodawca jest w stanie samodzielnie bronić swoich praw, jeżeli wnioskodawca posiada majątek, który można sprzedać bez większych trudności, aby pokryć koszty usług prawnych, oraz jeżeli można zakładać, że koszty usług prawnych nie będą przewyższać dwukrotności średniego miesięcznego dochodu wnioskodawcy po odjęciu podatków i obowiązkowych składek ubezpieczeniowych, a także kwot przeznaczonych na wywiązanie się z wynikającego z przepisów zobowiązania alimentacyjnego oraz na pokrycie rozsądnych kosztów mieszkania i transportu. Państwowa pomoc prawna nie zostanie przyznana również wówczas, gdy w świetle okoliczności sprawy nie ulega wątpliwości, że wnioskodawca nie będzie w stanie obronić swoich praw, jeżeli wnioskodawca zwraca się o państwową pomoc prawną w celu wniesienia pozwu o

zadośćuczynienie za krzywdę, przy czym w przedmiotowej sprawie nie zachodzą przesłanki nadrzędnego interesu publicznego, lub jeżeli ewentualne korzyści dla wnioskodawcy w związku z rozstrzygnięciem sprawy są niewspółmierne do szacowanych kosztów pomocy prawnej, które ma ponieść państwo.

Państwową pomoc prawną przyznaje się na wniosek zainteresowanego. Jeżeli osoba występująca w charakterze ofiary w postępowaniu karnym wniesie o państwową pomoc prawną, o przyznaniu tej osobie państwowej pomocy prawnej decyduje sąd rozpoznający sprawę lub - na etapie postępowania przygotowawczego - sąd, który będzie właściwy do rozpoznania sprawy.

Wniosek o przyznanie państwowej pomocy prawnej należy sporządzić w języku estońskim na właściwym formularzu. Wniosek można sporządzić również w języku angielskim, jeżeli o pomoc prawną ubiega się osoba fizyczna, która ma miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub jest obywatelem innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Osoba, która wnosi o przyznanie państwowej pomocy prawnej, musi dołączyć do wniosku właściwie sporządzone i podpisane oświadczenie o swojej sytuacji finansowej oraz - o ile jest to możliwe - inne dowody potwierdzające tę sytuację. Osoba, której miejsce zamieszkania znajduje się poza terytorium Estonii, musi dołączyć do wniosku oświadczenie o swoich dochodach i o dochodach członków swojej rodziny z okresu ostatnich trzech lat wydane przez właściwy organ państwa miejsca zamieszkania. Jeżeli wnioskodawca nie może złożyć tego oświadczenia z przyczyn od siebie niezależnych, państwowa pomoc prawna może zostać przyznana nawet w przypadku jego braku.

W jakiej sytuacji sąd karny oddali lub odrzuci mój pozew przeciwko sprawcy czynu?

Sąd może odmówić przyjęcia powództwa adhezyjnego do rozpoznania, jeżeli pozew nie spełnia określonych wymogów, bądź w przypadku zakończenia postępowania karnego lub wydania wyroku uniewinniającego. Sąd może również pozostawić powództwo bez rozpoznania, gdy ofiara lub pozwany z powództwa adhezyjnego nie stawia się na rozprawie, a sprawa nie może zostać rozpoznana pod ich nieobecność. Sąd może pozostawić powództwo bez rozpoznania nawet wówczas, gdy wydany zostanie wyrok skazujący.

Powództwo adhezyjne oddala się, jeżeli nie istnieją przesłanki do jego uwzględnienia.

Czy mogę zaskarżyć to orzeczenie lub dochodzić innych sposobów naprawienia szkody?

Jeżeli sąd oddalił powództwo adhezyjne lub odmówił jego przyjęcia do rozpoznania, można dochodzić odszkodowania/zadośćuczynienia przed sądem orzekającym w sprawach cywilnych. Ofiara ma prawo zaskarżyć wyrok sądu pierwszej instancji do sądu okręgowego (*ringkonnakohus*).

Jeżeli zostanie mi przyznane odszkodowanie, w jaki sposób mogę zapewnić wykonanie wyroku sądowego wobec sprawcy czynu i jaką pomoc w tym zakresie mogę uzyskać?

Jeżeli skazany sprawca nie zapłaci zasądzonej kwoty, ofiara ma prawo zwrócić się do komornika sądowego na podstawie wyroku sądu, a komornik przeprowadzi postępowanie egzekucyjne.

Ostatnia aktualizacja: 15/08/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.